

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1986-1987

29 OKTOBER 1986

Vorstel van wet betreffende de oprichting van een Nationaal Centrum voor de Magistratuur en betreffende de benoeming van de magistraten

(Ingediend door de heren Cerexhe en Weckx)

TOELICHTING

Het probleem van de depolitisering van de magistratuur wordt sedert verscheidene jaren op zeer uiteenlopende wijze aan de orde gesteld. De enen denken aan de oprichting van een nationale school voor de magistratuur, anderen aan de oprichting van een hoge raad voor de magistratuur.

België is momenteel een van de weinige landen waar de benoeming van magistraten niet volgens een bijzondere procedure verloopt. In Frankrijk geschiedt de rekrutering via een nationale school voor de magistratuur die enkel openstaat voor de geslaagden van een toelatingsexamen. In Nederland moeten de door een selectiecomité aanvaarde kandidaten zware stages lopen. In de Bondsrepubliek Duitsland geschiedt de rekrutering door middel van stages en examens en in Italië worden er vergelijkende examens georganiseerd, gevolgd door stages en examens.

Bovendien kunnen in ons land talrijke ambten slechts worden bekleed, indien vooraf bepaalde rekruteringsprocedures zijn gevolgd :

a) Benoeming in een openbaar ambt houdt in dat men geslaagd is voor een examen dat door het Vast Wervingssecretariaat van het Rijk is georganiseerd en tot een rangschikking van de kandidaten heeft geleid.

SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1986-1987

29 OCTOBRE 1986

Proposition de loi relative à la création d'un Centre national de la magistrature et à la nomination des magistrats

(Déposée par MM. Cerexhe et Weckx)

DEVELOPPEMENTS

Le problème de la dépolitisation de la magistrature a été posé depuis plusieurs années en des termes très différents. Certains ont songé à la création d'une école nationale de la magistrature, d'autres ont suggéré la création d'un conseil supérieur de la magistrature.

En l'état actuel, la Belgique est un des seuls pays où aucune procédure particulière n'entoure la nomination des magistrats : ainsi, en France, le recrutement se fait par l'intermédiaire d'une école nationale de la magistrature dont l'accès est réservé aux lauréats d'un concours; aux Pays-Bas, les candidats agréés par un comité de sélection sont soumis à des stages très lourds; en République fédérale d'Allemagne, le recrutement se base sur des stages et des examens; l'Italie connaît un système de concours suivi de stages et d'examens.

Bien plus, dans notre pays l'accès à de nombreuses fonctions n'est possible que si préalablement certaines procédures de recrutement ont été respectées :

a) L'accès à la fonction publique implique la réussite d'une épreuve organisée par le Secrétariat permanent au recrutement de l'Etat et aboutissant à un classement des candidats.

b) Benoeming in diplomatieke dienst veronderstelt dat men geslaagd is voor een vergelijkend examen en een stage heeft doorlopen.

c) Benoeming tot een ambt bij het auditoraat van de Raad van State en tot referendaris bij het Arbitragehof veronderstelt dat men geslaagd is voor een vergelijkend examen.

In talrijke overheidsorganen, -instellingen en -inrichtingen kan men eveneens pas benoemd worden na voor een examen te zijn geslaagd. Dezelfde regel geldt meestal ook voor de internationale organisaties.

Alleen voor onze magistratuur gelden geen rekruteringsvoorschriften.

**

Met dit voorstel wordt gepoogd een evenwicht tot stand te brengen tussen de vereisten die aan een goede magistratuur worden gesteld: bekwaamheid en onafhankelijkheid. Er is tevens rekening mee gehouden dat de magistratuur ook een afspiegeling van de politieke en sociale structuur van het land dient te zijn.

a) Aan de bekwaamheidsvereiste wordt voldaan door het accent te leggen op de opleiding. « België, zo zei 20 jaar geleden de koninklijke commissaris Van Reepinghen, kan het zich niet langer veroorloven het enige land op de wereld te zijn waar de wetgever nalaat een beroepsvorming op te leggen aan hen die er willen mee belast worden recht te spreken. » (1).

Die opleiding moet tweevoudig zijn: theoretisch en praktisch, en zij moet plaatsvinden vóór de benoeming in de magistratuur en voortgezet worden tijdens de uitoefening van een gerechtelijk ambt.

De opleiding vóór de benoeming veronderstelt:

1° Een praktische ervaring:

Die praktische ervaring zal de vrucht zijn van, ofwel een stage bij een rechtbank overeenkomstig de bepalingen betreffende de gerechtelijke stage, die met het oog op een strengere controle zullen worden gewijzigd, ofwel de uitoefening, gedurende vijf jaar, van het beroep van advocaat. De eis dat het beroep van advocaat langer moet worden uitgeoefend, werd ingegeven door het feit dat de balie een minder rechtstreekse voorbereiding is op de uitoefening van een gerechtelijk ambt dan de gerechtelijke stage.

2° Een theoretische opleiding:

De voorgestelde theoretische opleiding wordt afgerond met het behalen van drie getuigschriften die samen het bekwaamheidsgetuigschrift voor de magistratuur vormen.

(1) Verslag over de gerechtelijke hervorming, Gedr. St. Senaat nr. 170 (1964-1965), blz. 98.

b) L'accès à la carrière diplomatique suppose la réussite d'un concours et l'accomplissement d'un stage.

c) L'accès à l'auditorat du Conseil d'Etat et à la fonction de référendaire à la Cour d'arbitrage suppose la réussite d'un concours.

Dans de nombreux organismes, institutions et établissements publics, l'accès est également subordonné à la réussite d'un examen. La même procédure s'applique généralement dans les organisations internationales.

Seule notre magistrature échappe à toute procédure de recrutement.

**

La présente proposition s'efforce de trouver un équilibre entre les différentes exigences qu'implique une bonne magistrature: compétence et indépendance. Mais on n'a pas perdu de vue que la magistrature d'un pays doit également être le reflet de sa structure politique et sociale.

a) L'exigence de compétence est réalisée par un accent mis sur la formation. « La Belgique disait, il y a 20 ans, le commissaire royal Van Reepinghen, ne peut se permettre d'être plus longtemps le seul pays du monde où le législateur néglige d'imposer une formation professionnelle à ceux qui désirent être chargés de rendre la justice. » (1).

Formation double: théorique et pratique, qui se situe préalablement à l'accession à la magistrature et pendant l'exercice des fonctions judiciaires.

La formation initiale suppose:

1° Une expérience pratique:

L'expérience pratique résultera soit d'un stage effectué auprès d'une juridiction conformément aux dispositions sur le stage judiciaire modifiées dans le sens d'un contrôle renforcé, soit de l'exercice pendant cinq ans de la profession d'avocat. Si l'on a augmenté la durée pour l'exercice de la profession d'avocat, c'est en raison du fait que le barreau prépare moins directement que le stage judiciaire à l'exercice d'une fonction judiciaire.

2° Une formation théorique:

La formation théorique prévue comprend trois certificats constituant ensemble le certificat d'aptitude à la magistrature.

(1) Rapport sur la réforme judiciaire, Doc. Sénat n° 60 (1963-1964), p. 98.

Elk getuigschrift heeft betrekking op een totaal van 60 uren theoretisch en praktisch onderricht waarin alle juridische, psychologische en sociologische aspecten van de uitoefening van een gerechtelijk ambt aan bod komen. Dat onderricht zal worden georganiseerd door het Nationaal Centrum voor de Magistratuur, op de wijze die door zijn Raad zal worden vastgesteld : doorlopend of in lessenreeksen, gedurende de week of tijdens het weekeinde. Het onderricht zal zoveel mogelijk worden gedecentraliseerd.

In onze constant veranderende maatschappij is de permanente vorming een noodzaak. Zoiets kan worden opgelegd, ofwel op absolute wijze, ofwel als voorwaarde om tot bepaalde ambten te worden toegelaten. De voorkeur is echter uitgegaan naar een stelsel van permanente vorming waaraan een ieder naar keuze kan deelnemen of niet. Het volgen van bijscholingscursussen zou echter een van de beoordelingscriteria moeten zijn om tot een nieuw gerechtelijk ambt te worden toegelaten.

Zowel de voorafgaande opleiding als de bijscholing van de magistraten zal worden gegeven door het Nationaal Centrum voor de Magistratuur.

b) Aan de onafhankelijkheidsvereiste wordt voldaan door het instellen van een procedure waarbij de politieke machthebbers kunnen beschikken over een omstandig advies omtrent elke kandidaat voor een benoeming in de magistratuur. Met dat doel voor ogen wordt bepaald dat over elke benoeming een advies moet worden uitgebracht door een Commissie die zodanig is samengesteld dat een evenwicht wordt bereikt tussen al degenen die betrokken zijn bij een benoeming in een gerechtelijk ambt, namelijk :

— de politieke macht : de leden van de commissies worden benoemd door de Minister van Justitie;

— de rechterlijke macht : de leden van de commissies worden benoemd op voordracht van de Raad van het Nationaal Centrum voor de Magistratuur; de voorzitter wordt uit hun midden gekozen.

In verband met de commissies kon tussen verschillende formules worden gekozen :

a) een commissie die voor elke benoeming wordt samengesteld, of een permanente commissie;

b) een commissie per arrondissement, per rechtsgebied van een hof van beroep of voor het gehele land;

c) een commissie samengesteld uit leden die gekozen worden op grond van hun ambt of die door de Minister van Justitie benoemd worden op grond van hun bekwaamheid.

Ten einde de commissies in alle sereniteit te laten werken en elke ideologische of politieke beïnvloeding van buitenaf op vrijwel permanent aanblijvende leden te voorkomen, werd geopteerd voor de formule van één commissie per rechtsgebied van een hof van beroep, waarvan het lidmaatschap niet kan worden verlengd.

Aangezien in bepaalde gevallen, met name voor benoemingen in belangrijke ambten, de samenstelling van de commis-

Chaque certificat comprendra un enseignement théorique et pratique de 60 heures, axé sur tous les aspects juridiques, psychologiques et sociologiques liés à l'exercice d'une fonction judiciaire. Les enseignements seront organisés par le Centre national de la magistrature suivant des modalités arrêtées par son Conseil : période continue ou fractionnée, pendant la semaine ou durant les week-ends; ils seront dans toute la mesure du possible décentralisés.

Dans notre société en perpétuelle évolution, la formation continue est une nécessité. On aurait pu l'imposer, soit d'une manière absolue, soit comme condition pour l'accession à certaines fonctions. On a préféré mettre en place un système de formation continue, laissant à chacun la liberté d'en bénéficier ou non. Toutefois, le fait d'avoir suivi des sessions de formation complémentaire devrait constituer un des éléments d'appréciation pour l'accession à de nouvelles fonctions judiciaires.

La formation initiale et la formation complémentaire des magistrats seront assurées par le Centre national de la magistrature.

b) Les exigences d'indépendance sont rencontrées par la mise en place d'une procédure qui doit permettre au pouvoir politique d'avoir un avis circonstancié sur chaque candidat à une nomination dans la magistrature. En vue de réaliser cet objectif, il est prévu que toute nomination devra faire l'objet d'un avis de la part d'une commission dont la composition tente de réaliser un équilibre entre ceux qui sont intéressés par une nomination à une fonction judiciaire, à savoir :

— le pouvoir politique : les membres des commissions sont nommés par le Ministre de la Justice;

— le pouvoir judiciaire : les membres des commissions sont nommés sur proposition du Conseil du Centre national de la magistrature; leur président est choisi en leur sein.

On pouvait, en ce qui concerne les commissions, hésiter entre plusieurs formules :

a) commission constituée pour chaque nomination ou commission permanente;

b) commission au niveau de l'arrondissement, du ressort de la cour d'appel ou au niveau national;

c) commission composée de membres choisis en raison de leur fonction ou nommés en raison de leur qualité par le Ministre de la Justice.

Afin que les commissions puissent travailler en toute sérénité, et pour éviter toute intervention extérieure de nature idéologique ou politique sur des membres qui auraient une trop grande permanence, il a semblé que la meilleure formule était une commission par ressort de cour d'appel et dont les mandats ne sont pas renouvelables.

Toutefois, étant donné que dans certains cas, notamment pour des nominations à des fonctions importantes, la com-

sie ingesteld per rechtsgebied van een hof van beroep ongeschikt kan blijken, kan de Minister van Justitie een commissie ad hoc instellen.

Deze commissies kunnen alle mogelijke informatie inwinnen ten einde zich een mening te vormen over de waarde van de kandidaat en zijn bekwaamheid om het ambt te bekleden waarvoor hij zich kandidaat heeft gesteld. Het is weliswaar niet uitgesloten dat de commissies overgaan tot een klassering van de kandidaten op grond van hun verdiensten, maar de bevoegdheid van de Koning blijft intact. Hij is in geen enkel opzicht gebonden door de adviezen die hem worden voorgelegd. De commissies hebben geen beslissingsbevoegdheid. Zij kunnen derhalve geen enkele kandidaat afwijzen maar alleen een advies over elk van hen uitbrengen.

Ten einde ervoor te zorgen dat de leden van de commissies de kandidaten zo goed mogelijk kennen, moeten zij hun ambt uitoefenen in het rechtsgebied van het hof van beroep waarin de benoeming moet plaatsvinden.

Aan de rol van de korpschefs wordt niet geraakt. Zij blijven in hun persoonlijke naam adviezen uitbrengen aan de Minister, hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van de Minister.

De Nationale Raad voor de Magistratuur moet als een van de hoekstenen van het ontwerp worden beschouwd. Hij heeft eigen bevoegdheden, maar treedt ook op als hulporgaan voor de Minister van Justitie.

Zijn taak is drievoudig :

a) hij is belast met de voorbereidende opleiding en de bijscholing van de magistraten;

b) hij staat de Minister van Justitie bij in de verschillende fasen van de benoemingsprocedure door de kandidatenlijst voor de gerechtelijke stage op te stellen en door kandidaten voor te dragen voor de commissies die de Minister bij de benoemingen moeten voorlichten;

c) hij brengt adviezen uit over al wat de organisatie en de werking van het gerecht aanbelangt.

Bij de samenstelling van de Raad van het Nationaal Centrum voor de Magistratuur werd op gewogen wijze rekening gehouden met de verschillende ambten die min of meer rechtstreeks te maken hebben met de werking van het gerecht.

a) De magistraten vormen de eerste en tevens de grootste categorie. Zij beschikken over de meeste mandaten.

Voor de keuze van de leden van deze eerste categorie werd de voorkeur gegeven aan verkiezingen boven aanwijzingen van ambtswege. De ervaring leert immers dat het in onze maatschappij altijd degenen zijn die al zware en belangrijke verantwoordelijkheden dragen aan wie nieuwe, uitermate belastende taken worden opgedragen. Ten einde met deze gewoonte te breken, werd voor een opener en democratischer stelsel geopteerd, waarin echter waarborgen

mission établie au niveau du ressort des cours d'appel peut dans sa composition, se révéler inadéquate, le Ministre de la Justice peut constituer une commission ad hoc.

Ces commissions disposent d'un pouvoir d'information aussi large que possible pour se faire une opinion sur la valeur d'un candidat et sur son aptitude à l'exercice des fonctions pour lesquelles il s'est porté candidat. S'il n'est pas exclu que les commissions opèrent un classement des candidats suivant leurs mérites, le pouvoir du Roi reste entier. Il n'est en rien lié par les avis qui lui sont remis. Ces commissions n'auront aucun pouvoir de décision. Elles ne pourront donc éliminer aucune candidature mais devront donner un avis sur chacune de celles-ci.

Afin que les membres des commissions aient une connaissance aussi complète que possible des candidats, il est prévu qu'ils devront exercer leur fonction dans le ressort de la cour d'appel où la nomination doit être effectuée.

Il est bien certain que le rôle des chefs de corps n'est en rien modifié. Ils continueront à donner leur avis au Ministre à titre personnel, soit de leur propre initiative, soit à la demande du Ministre.

Le Conseil national de la magistrature constitue une des pierres angulaires du projet. Il dispose de pouvoirs propres, mais apparaît en même temps comme un auxiliaire du Ministre de la Justice.

Sa mission est triple :

a) il est chargé de la formation préparatoire et complémentaire des magistrats;

b) il assiste le Ministre de la Justice dans les différentes procédures de nomination, d'une part en établissant la liste des candidats aux stages judiciaires, d'autre part en proposant le nom des membres des commissions chargés d'éclairer le Ministre au moment des nominations;

c) il donne des avis sur tout ce qui intéresse l'organisation et le fonctionnement de la justice.

La composition du Conseil du Centre national de la magistrature a été établie en tenant compte, mais en les pondérant, des différentes fonctions intéressées plus ou moins directement au fonctionnement de la justice.

a) Les magistrats constituent la première catégorie et aussi la plus nombreuse. Ils disposent de la majorité des mandats.

Pour le choix des membres de cette première catégorie, on a préféré recourir au système de l'élection plutôt qu'à des désignations d'office. L'expérience démontre en effet que ce sont presque toujours ceux qui exercent dans notre société des responsabilités importantes et lourdes qui se voient chargés de nouvelles missions qui les accablent démesurément. C'est pour rompre avec cette pratique qu'on a préféré un système plus ouvert et plus démocratique tout

werden ingebouwd om de representativiteit van de gehele magistratuur te verzekeren. Die waarborgen zijn :

1° De magistraten die zitting hebben in de Raad van het Nationaal Centrum voor de Magistratuur, moeten territoriaal het gehele land vertegenwoordigen; vandaar de vereiste om drie magistraten per rechtsgebied van elk hof van beroep te verkiezen;

2° De magistraten moeten het hele gerechtelijke apparaat vertegenwoordigen; vandaar de vereiste om één magistraat van het Hof van Cassatie, twee magistraten van de hoven van beroep en één magistraat van een arbeidsgerecht te verkiezen.

b) De advocaten vormen de tweede groep. Omdat zij geprivilegieerde getuigen van de werking van het gerecht zijn en vaak zelf aan de rechtspraak moeten deelnemen, werd hun een belangrijke plaats in de werking van de Raad van het Nationaal Centrum voor de Magistratuur toegekend. Er is voor gezorgd dat, net als voor de magistraten, de hele advocatuur van het land wordt vertegenwoordigd.

c) De derde categorie leden tenslotte bestaat uit :

1° Twee hoogleraren. Programma's voor voorafgaande opleiding en de bijscholing kunnen bezwaarlijk worden opgesteld zonder de nauwe medewerking van de universiteiten die gezorgd hebben voor de juridische basisopleiding van de kandidaten voor een ambt van magistraat.

2° Twee notarissen. Heel wat notarisakten komen tot stand onder toezicht van het gerecht (adoptie, wijziging van huwelijkscontracten, verkoop van goederen die aan minderjarigen toebehoren enz.). Vandaar dat de Raad van het Nationaal Centrum voor de Magistratuur zich van de medewerking van notarissen moet kunnen verzekeren voor de adviezen die hij uit eigen beweging of op verzoek van de Minister van Justitie zal moeten uitbrengen.

Aangezien het Nationaal Centrum voor de Magistratuur zijn taak in nauwe samenwerking met de Minister van Justitie moet vervullen, leek het gewenst deze met het voorzitterschap van de Raad te belasten.

Commentaar bij de artikelen

ARTIKEL 1

HOOFDSTUK I. — *Nationaal Centrum voor de Magistratuur*

Artikel 1

Dit artikel legt de taken van het Nationaal Centrum voor de Magistratuur vast. Op te merken valt dat, naast de taken betreffende de opleiding van de magistraten en de benoemingsprocedure, het Centrum ook verzocht kan worden adviezen uit te brengen over alles wat met de organisatie en de werking van het gerecht te maken heeft. Als openbare

en l'entourant de certaines garanties, afin que la représentativité de l'ensemble de la magistrature soit assurée. Ces garanties sont les suivantes :

1° Les magistrats siégeant au Conseil du Centre national de la magistrature doivent représenter territorialement l'ensemble du pays; d'où l'exigence de trois magistrats par ressort de cour d'appel;

2° Les magistrats doivent représenter l'ensemble de la fonction judiciaire; d'où l'exigence d'un magistrat de la Cour de cassation, de deux magistrats des cours d'appel et d'un magistrat d'une cour du travail.

b) Les avocats constituent le deuxième groupe. Témoins privilégiés du fonctionnement de la justice, appelés souvent à y accéder, les avocats se voient reconnaître une place importante dans le fonctionnement du Conseil du Centre national de la magistrature. On a veillé, comme pour les magistrats, à ce que l'ensemble des avocats du pays y soit représenté.

c) Il est enfin une troisième catégorie de membres qui comprend :

1° Deux professeurs d'université. L'établissement des programmes de formation initiale et de formation complémentaire ne pourra valablement se faire qu'en étroite liaison avec l'université qui a assuré la formation juridique de base des candidats à la magistrature.

2° Deux notaires. De nombreux actes notariés se font sous le contrôle de la justice (adoption, modification des contrats de mariage, vente de biens de mineurs, etc.). D'où l'intérêt qu'il y a à pouvoir bénéficier du concours des notaires pour les avis que le Conseil du Centre national de la magistrature peut être appelé à émettre soit d'initiative, soit à la demande du Ministre de la Justice.

Etant donné que les missions du Centre national de la magistrature doivent s'exercer en étroite liaison avec les compétences du Ministre de la Justice, il est apparu souhaitable que celui-ci en assure la présidence.

Commentaire des articles

ARTICLE 1er

CHAPITRE 1er. — *Du Centre national de la magistrature*

Article 1er

Cet article détermine les missions du Centre national de la magistrature. On notera, qu'outre ses missions dans la formation des magistrats et dans la procédure de nomination, il est appelé à donner des avis sur tout ce qui concerne l'organisation et le fonctionnement de la justice. En effet, la justice, en tant que service public doit s'adapter à l'évolution

diens moet het gerecht zich immers aanpassen aan de maatschappelijke en sociologische evolutie. Via het Centrum dient de Minister van Justitie een precies beeld te krijgen van de implicaties van deze evolutie.

Artikelen 2 tot 5

Deze artikelen regelen de samenstelling van de Raad van het Nationaal Centrum voor de Magistratuur, rekening houdende met de opgedragen taken. Ondanks het feit dat er taalgroepen zullen zijn voor de uitvoering van bepaalde taken, o.m. voor de benoemingen, blijft de opzet van het Centrum unitair. Het blijkt immers dat voor de opleiding zowel als voor de uit te brengen adviezen een globale aanpak nodig blijft. Er is niet bepaald dat elke taalgroep samengesteld moet zijn uit de drie bedoelde categorieën, omdat de wijze van verkiezing en benoeming noodzakelijk tot dezelfde samenstelling van de twee taalgroepen moet leiden.

Artikel 6

Indien een lid in de loop van zijn mandaat de hoedanigheid verliest waarop zijn verkiezing of benoeming was gesteund, wordt tot zijn vervanging overgegaan.

Wanneer echter een lid die hoedanigheid verliest wegens het bereiken van de leeftijdsgrens of omdat hij tot het emeritaat wordt toegelaten (eremagistraten, ereprofessoren, erenotarissen, ere-advocaten), kan hij zijn mandaat tot het verstrijken ervan blijven uitoefenen, op voorwaarde dat hij geen andere bezoldigde activiteit uitoefent. Het is ongetwijfeld nuttig dat de Raad van het Nationaal Centrum voor de Magistratuur kan blijven rekenen op de medewerking van bekwaame personen die normalerwijze over meer tijd gaan beschikken.

Artikelen 7 en 8

Het Nationaal Centrum voor de Magistratuur dient zijn taken in nauwe samenwerking met de Minister van Justitie te vervullen en hem zoveel mogelijk bij te staan en voor te lichten. Precies met het doel de relatie harmonisch te laten verlopen en conflictsituaties te voorkomen, wordt voorgesteld de Raad te doen voorzitten door de Minister van Justitie, naar het Franse voorbeeld waar de *garde des Sceaux* het ondervoorzitterschap van de Nationale Raad voor de Magistratuur waarneemt.

Aangezien de aanwezigheid van de Minister van Justitie niet altijd verzekerd kan worden, is voorzien in een dubbel ondervoorzitterschap, één voor elk van de taalgroepen, die trouwens door die ondervoorzitters worden voorgezeten.

De beide ondervoorzitters worden verkozen door de Raad en niet door de taalgroepen, enerzijds omdat zij geroepen kunnen worden de gehele Raad voor te zitten en, anderzijds, omdat op het niveau van de ondervoorzitters een

sociale et sociologique. C'est à travers le Centre que le Ministre de la Justice devrait avoir une perception exacte des exigences qu'implique cette évolution.

Articles 2 à 5

Ces articles déterminent la composition du Conseil du Centre national de la magistrature, composition qui est fonction des missions qui lui sont dévolues. Si des groupes linguistiques ont été prévus pour l'exercice de certaines compétences du Centre, notamment dans le domaine des nominations, celui-ci conserve un caractère unitaire. Il est en effet apparu que les compétences en matière de formation et d'avis devaient faire l'objet d'une approche globale. S'il n'a pas été prévu que chaque groupe linguistique serait composé des trois catégories prévues, c'est parce que le système d'élection et de nomination doit nécessairement aboutir à une composition identique de chacun des deux groupes linguistiques.

Article 6

Si pendant l'exercice de son mandat un membre perd la qualité qui a justifié son élection ou sa nomination, il sera procédé à son remplacement.

Toutefois, lorsqu'un membre perd sa qualité du fait qu'il est atteint par la limite d'âge ou accède à l'honorariat (magistrats honoraires, professeurs honoraires, notaires honoraires, avocats honoraires), il pourra continuer à exercer son mandat jusqu'à son terme, à condition qu'il n'exerce aucune autre activité rémunérée. Il a semblé en effet utile que le Conseil du Centre national de la magistrature puisse continuer à bénéficier de la contribution de personnes compétentes et qui normalement disposent de plus de temps.

Articles 7 et 8

Le Centre national de la magistrature doit exercer ses missions en étroite liaison avec le Ministre de la Justice, qu'il doit s'efforcer d'aider et d'éclairer. C'est la raison pour laquelle, afin de garantir une relation harmonieuse et éviter toute situation conflictuelle, on prévoit que le Conseil sera présidé par le Ministre de la Justice, à l'instar du garde des Sceaux qui, en France, assure la vice-présidence du Conseil national de la magistrature.

Etant donné que la présence du Ministre peut ne pas être toujours assurée, on a prévu deux vice-présidents, appartenant à chacun des groupes linguistiques, qui respectivement présideront également les deux groupes linguistiques.

Les deux vice-présidents seront élus par le Conseil et non par les groupes linguistiques, d'une part, parce que leur fonction les amènera à présider éventuellement l'ensemble du Conseil, d'autre part afin de garantir au niveau des vice-

evenwicht moet worden nagestreefd tussen de verschillende categorieën die de Raad samenstellen.

Artikelen 9 tot 14

Deze artikelen hebben betrekking op de organisatie en de werkwijze van de Raad van het Nationaal Centrum voor de Magistratuur en op de rechten en plichten van zijn leden.

In verband met artikel 12 lijkt het logisch dat een lid van de Raad van het Nationaal Centrum voor de Magistratuur niet benoemd mag worden tijdens de uitoefening van zijn mandaat. Die onverenigbaarheid hoeft nochtans de benoeming van een lid van de Raad in een gerechtelijk ambt niet in de weg te staan. Indien een onder hen zich voor zulk een ambt kandidaat wil stellen, kan hij immers afzien van zijn mandaat als raadslid, vooropgezet dat hij een redelijke opzeggingstermijn in acht neemt.

Artikel 15

Dit artikel omschrijft een van de belangrijke taken van het Nationaal Centrum voor de Magistratuur, namelijk de organisatie van de bijscholing van de magistraten.

Voorgesteld wordt dat alle magistraten, ongeacht de taalrol waartoe zij behoren, alle cursussenreeksen kunnen bijwonen ten einde de tweetaligheid in de hand te werken.

Artikel 16

De kredieten voor de werking van het Centrum worden uitgetrokken op de begroting van Justitie; zij zullen zeer beperkt zijn omdat de werkingskosten van het Centrum erg laag zullen worden gehouden en omdat de deelnemers aan de opleidings- en bijscholingscursussen om een financiële bijdrage zal worden gevraagd.

HOOFDSTUK II *Toelating tot de magistratuur en benoemingsprocedure*

Artikelen 17, 18 en 19

In deze artikelen wordt bepaald dat naast de huidige, in het Gerechtelijk Wetboek opgenomen voorwaarden om tot de magistratuur te worden toegelaten, ook het bewijs moet worden gegeven :

- a) van een uitgebreide praktische ervaring;
- b) van een bepaalde theoretische kennis.

Artikel 20

Ten einde conflictsituaties te voorkomen en de benoemingsprocedure in een serene sfeer te laten verlopen, werd geopteerd voor een systeem van volstrekte geheimhouding. De kandidaten mogen geen kennis krijgen van het door de Commissie uitgebrachte advies, noch van de eventuele klassering door de Commissie.

présidents un équilibre concerté entre les différentes catégories composant le Conseil.

Articles 9 à 14

Ces articles concernent l'organisation et le fonctionnement du Conseil du Centre national de la magistrature ainsi que les droits et obligations de ses membres.

En ce qui concerne l'article 12, il est apparu logique qu'un membre du Conseil du Centre national de la magistrature ne puisse pendant l'exercice de son mandat faire l'objet d'une nomination. Cette incapacité ne devrait pas constituer un obstacle à une nomination d'un membre du Conseil à une fonction judiciaire, car si un de ceux-ci voulait se porter candidat à une telle fonction, il pourrait abandonner son mandat au sein du Conseil, à condition de respecter un délai raisonnable.

Article 15

Cet article précise une des missions importantes du Centre national de la magistrature, à savoir l'organisation de la formation complémentaire des magistrats.

Il a été prévu que tous les magistrats, quel que soit le rôle linguistique auquel ils appartiennent, pourront suivre toutes les sessions, ceci afin de développer le bilinguisme.

Article 16

Si les crédits pour le fonctionnement du Centre seront inscrits au budget du Ministre de la Justice, ces crédits seront très minimes étant donné d'une part que le coût du fonctionnement du Centre sera très réduit, d'autre part qu'une participation financière devra être exigée des participants aux sessions de formation et de formation complémentaire.

CHAPITRE II *De l'accession à la magistrature et de la procédure de nomination*

Articles 17, 18 et 19

Ces deux textes prévoient qu'outre les conditions actuellement prévues par le Code judiciaire pour accéder à la magistrature, il faudra justifier :

- a) d'une expérience pratique renforcée;
- b) de certaines connaissances théoriques.

Article 20

Afin d'éviter l'établissement de relations conflictuelles et pour garder à la procédure de nomination toute sa sérénité, on a opté pour un système de confidentialité totale. Les candidats ne connaissent ni l'avis qui a été émis par la Commission, ni le classement éventuel qu'elle a opéré.

ARTIKEL 2

Dit artikel strekt tot wijziging van artikel 1 van de wet van 8 april 1971 tot organisatie van een gerechtelijke stage en wel op drie punten :

a) het bepaalt dat de stage kan worden volbracht niet alleen bij het parket en het auditoraat, maar ook bij de rechtbank: van eerste aanleg, de rechtbank van koophandel en de arbeidsrechtbank (eerste lid);

b) het betreft de stagemesters bij de verlenging van de stage (tweede lid);

c) het stelt een procedure in voor de aanwijzing van de stagiairs waarbij de Raad van het Nationaal Centrum voor de Magistratuur wordt betrokken (derde lid).

ARTIKEL 3

Er bestaat momenteel geen enkele regel in verband met de manier waarop de stage moet worden volbracht.

Zonder een overdreven belang aan vormvereisten te hechten, leek het toch nuttig op z'n minst twee vereisten op te leggen :

a) Voor elke stagiair is er een stagemester die een verslag moet opmaken over de wijze waarop de stage werd volbracht. Dat verslag zal een van de beoordelingscriteria zijn voor de commissies die de kandidaturen voor een gerechtelijk ambt moeten onderzoeken.

b) Indien de stage wordt verlengd, moet de stagiair ze in een andere dienst doormaken.

Het nagestreefde doel is immers de opleiding van de stagiair, die daartoe een zo breed mogelijke vorming moet kunnen krijgen. De ervaring leert dat indien de stagiair in dezelfde dienst blijft, er een groot risico bestaat dat hij in feite een hulpkracht van het rechtscollege wordt, bestemd om de taak die op de magistraten rust te verlichten of tekorten in het personeelsbestand aan te vullen.

ARTIKEL 4

Deze nieuwe bepaling die in het Gerechtelijk Wetboek wordt ingevoegd, strekt ertoe voor alle balies een minimum aan gemeenschappelijke regelen in verband met de stage van de advocaten in te voeren.

~
**

ARTICLE 2

Cet article modifie l'article 1er de la loi du 8 avril 1971 organisant un stage judiciaire sur trois points :

a) il prévoit que le stage peut être effectué non seulement au parquet et à l'auditorat, mais également auprès du tribunal de première instance, du tribunal de commerce et du tribunal du travail (alinéa premier);

b) il associe les maîtres de stage au renouvellement du stage (alinéa deux);

c) il prévoit une procédure de désignation des stagiaires à laquelle est associé le Conseil du Centre national de la magistrature (alinéa trois).

ARTICLE 3

Actuellement aucune règle n'existe quant aux modalités suivant lesquelles le stage doit se dérouler.

Sans entrer dans un formalisme excessif, il a paru utile de prévoir au moins deux exigences :

a) Chaque stagiaire aura un maître de stage qui devra établir un rapport sur la manière dont le stage a été effectué. Ce rapport constituera un des éléments d'appréciation des commissions chargées d'examiner les candidatures à une fonction judiciaire.

b) Si le stage est renouvelable, le stagiaire doit changer d'affectation.

En effet, l'objectif poursuivi est la formation du stagiaire qui doit pouvoir bénéficier de la formation la plus large. Le risque est grand — l'expérience actuelle le démontre — si le stagiaire reste dans un même service qu'il ne devienne en réalité un auxiliaire de la juridiction chargé d'alléger la charge qui pèse sur les magistrats ou de combler des insuffisances d'effectifs.

ARTICLE 4

Cette disposition nouvelle introduite dans le Code judiciaire vise à établir un minimum de règles communes à tous les barreaux en ce qui concerne le stage des avocats.

E. CEREXHE.

**

VOORSTEL VAN WET**ARTIKEL 1**

In het Gerechtelijk Wetboek, deel II, boek I, titel VI, wordt een hoofdstuk *Vbis* ingevoegd met als opschrift : « Nationaal Centrum voor de Magistratuur en benoeming van de magistraten » en bevattende de hierna volgende artikelen 1 tot 20.

HOOFDSTUK I. — Nationaal Centrum voor de Magistratuur**Artikel 1**

Er wordt een Nationaal Centrum voor de Magistratuur opgericht met als taak :

1° het opstellen en uitwerken van het programma voor het behalen van het bekwaamheidsgetuigschrift voor de magistratuur;

2° de organisatie van bijscholingscursussen ten behoeve van de magistraten;

3° de voordracht aan de Minister van Justitie van de leden der commissies belast met het onderzoek van de kandidaturen voor een gerechtelijk ambt;

4° het uitbrengen van adviezen, ofwel uit eigen beweging, ofwel op verzoek van de Minister van Justitie, over al wat met de organisatie en de werking van het gerecht te maken heeft.

Artikel 2

Het Nationaal Centrum voor de Magistratuur wordt geleid door een Raad samengesteld uit 26 leden die voor een duur van vijf jaar worden verkozen en paritair in twee taalgroepen zijn opgedeeld.

De Raad bestaat uit drie categorieën van leden :

1° de categorie der magistraten;

2° de categorie der advocaten;

3° de categorie der externe leden.

Artikel 3

De categorie der magistraten omvat zestien leden die sedert ten minste tien jaar hun ambt uitoefenen; zij worden door hun gelijken gekozen.

De verkiezing van de zestien leden geschiedt onder de hierna volgende voorwaarden :

1° het rechtsgebied van elk hof van beroep wijst drie leden aan, met uitzondering van het rechtsgebied van het Hof van beroep van Brussel dat er vier aanwijst : twee van de Franse taalrol en twee van de Nederlandse taalrol;

PROPOSITION DE LOI**ARTICLE 1er**

Les dispositions des articles 1er à 20 qui suivent sont insérées dans le Code judiciaire, deuxième partie, livre I, titre VI, sous un chapitre *Vbis* intitulé : « Du Centre national de la magistrature et de la nomination des magistrats ».

CHAPITRE 1er. — Du Centre national de la magistrature**Article 1er**

Il est institué un Centre national de la magistrature qui a pour mission :

1° d'élaborer le programme du certificat d'aptitude à la magistrature et de l'organiser;

2° d'organiser des sessions de formation complémentaire destinées aux magistrats;

3° de proposer au Ministre de la Justice les membres des commissions chargés d'examiner les candidatures à des fonctions judiciaires;

4° de donner des avis, soit d'initiative, soit à la demande du Ministre de la Justice, sur tout ce qui concerne l'organisation et le fonctionnement de la Justice.

Article 2

Le Centre national de la magistrature est dirigé par un Conseil composé de 26 membres, élus pour cinq ans, répartis paritairement en deux groupes linguistiques.

Le Conseil comprend trois catégories de membres :

1° la catégorie des magistrats;

2° la catégorie des avocats;

3° la catégorie des membres extérieurs.

Article 3

La catégorie des magistrats comprend seize membres, exerçant leur fonction depuis dix ans au moins, élus par leurs pairs.

L'élection des seize membres doit se faire en respectant les conditions suivantes :

1° chaque ressort de cour d'appel doit désigner trois membres sauf en ce qui concerne le ressort de la Cour d'appel de Bruxelles qui en désigne quatre, deux appartenant au rôle linguistique français et deux au rôle linguistique néerlandais.

2° één lid behoort tot het Hof van Cassatie, twee leden tot de hoven van beroep en één lid tot een arbeidsgerecht.

De verkiezingen worden in het rechtsgebied van elk hof van beroep gehouden onder de verantwoordelijkheid van de procureur-generaal. In het rechtsgebied van het Hof van beroep van Brussel worden de verkiezingen per taalrol gehouden.

Artikel 4

De categorie der advocaten omvat zes leden die door hun gelijken worden gekozen. Het rechtsgebied van elk hof van beroep verkiest één lid; dat van het Hof van beroep van Brussel twee: een Franstalige en een Nederlandstalige; hun inschrijving op het tableau van de Orde is bepalend voor het taalstelsel waartoe zij behoren. Alleen die advocaten zijn verkiesbaar die ten minste vijftien jaar aan de balie werkzaam zijn geweest.

De verkiezingen worden in het rechtsgebied van elk hof van beroep gehouden, onder de verantwoordelijkheid van de stafhouder van de plaats waar het hof van beroep is gevestigd.

Artikel 5

De categorie der externe leden omvat :

1° twee notarissen, een Franstalige en een Nederlandstalige, door de Koning benoemd op voordracht van de Koninklijke Federatie der Notarissen; de taal waarin zij hun diploma van doctor of licentiaat in de rechten hebben behaald, is bepalend voor het taalstelsel waartoe zij behoren.

2° twee professoren in de rechten, de ene van een Nederlandstalige universiteit, de andere van een Franstalige; zij moeten een academische of wetenschappelijke anciënniteit hebben van ten minste vijftien jaar en mogen niet behoren tot een van de voorgaande categorieën; zij worden benoemd door de Koning.

Artikel 6

Indien een lid van de Raad tijdens de duur van zijn mandaat de hoedanigheid verliest op grond waarvan hij is gekozen of benoemd, wordt overgegaan tot een nieuwe verkiezing of tot een nieuwe benoeming, al naar het geval.

Indien echter een lid van de Raad die hoedanigheid verliest wegens het bereiken van de leeftijdsgrens of omdat hij tot het emeritaat is toegelaten, kan hij zijn mandaat voortzetten, op voorwaarde dat hij geen bezoldigde activiteit uitoefent.

Artikel 7

De Raad van het Nationaal Centrum voor de Magistratuur kiest onder zijn leden twee ondervoorzitters uit een verschillend taalstelsel die, zo nodig, de taalgroep voorzitten waartoe zij behoren.

2° un membre doit appartenir à la Cour de cassation, deux aux cours d'appel et un à une cour du travail.

Les élections sont organisées dans chaque ressort de cour d'appel sous la responsabilité du procureur général. Dans le ressort de la Cour d'appel de Bruxelles elles ont lieu par rôle linguistique.

Article 4

La catégorie des avocats comprend six membres élus par leurs pairs. Chaque ressort de cour d'appel élit un membre, la Cour d'appel de Bruxelles en élit deux, un francophone et un néerlandophone, leur appartenance linguistique se déterminant par leur inscription au tableau de l'ordre. Seuls sont éligibles les avocats ayant au moins quinze ans de barreau.

Les élections sont organisées dans chaque ressort de cour d'appel sous la responsabilité du bâtonnier du lieu du siège de la cour d'appel.

Article 5

La catégorie des membres extérieurs comprend :

1° deux notaires, un francophone et un néerlandophone, nommés par le Roi, sur proposition de la Fédération royale des notaires, leur appartenance linguistique se déterminant par la langue dans laquelle ils ont obtenu leur diplôme de docteur ou de licencié en droit.

2° deux professeurs enseignant le droit, l'un dans une université francophone, l'autre dans une université néerlandophone, ayant une ancienneté académique ou scientifique d'au moins quinze années, et n'appartenant à aucune des catégories précédentes; ils sont nommés par le Roi.

Article 6

Si pendant l'exercice de son mandat un membre du Conseil perd la qualité qui a déterminé son élection ou sa nomination, il est procédé soit à une nouvelle élection soit à une nouvelle nomination.

Toutefois, si un membre du Conseil perd sa qualité du fait qu'il atteint la limite d'âge ou qu'il accède à l'honorariat, il pourra continuer à exercer son mandat, à condition de n'exercer aucune activité rémunérée.

Article 7

Le Conseil du Centre national de la magistrature élit en son sein deux vice-présidents qui appartiennent à des régimes linguistiques différents. Ceux-ci président, en tant que de besoin, le groupe linguistique auquel ils appartiennent.

Artikel 8

De Raad van het Nationaal Centrum voor de Magistratuur wordt voorgezeten door de Minister van Justitie of, in diens afwezigheid, beurtelings door een van beide onderzitters.

Artikel 9

De Raad van het Nationaal Centrum voor de Magistratuur komt om de twee maanden bijeen, behalve tijdens de gerechtelijke vakantie, op uitnodiging van zijn voorzitter die tevens de agenda vaststelt en de werkzaamheden leidt.

Hij komt eveneens bijeen indien een derde van de leden of de twee ondervoorzitters samen de voorzitter er schriftelijk om verzoeken, met opgave van de redenen van de bijeenkomst.

De Raad kan slechts op geldige wijze beraadslagen en besluiten, indien ten minste de helft van de leden van elke taalgroep aanwezig is.

De adviezen en besluiten moeten door de meerderheid van de aanwezige leden worden goedgekeurd. Bij staking van stemmen wordt het besluit of het advies geacht te zijn afgevozen.

Tussen twee vergaderingen van de Raad in wordt het dagelijks bestuur waargenomen door de ondervoorzitters, bijgestaan door een vaste secretaris die door de Raad is aangewezen.

Artikel 10

Het Nationaal Centrum voor de Magistratuur is gevestigd te Brussel.

Artikel 11

De leden van de Raad van het Nationaal Centrum voor de Magistratuur leggen in de handen van de Koning de bij het decreet van 20 juli 1831 voorgeschreven eed af.

De eed moet worden afgelegd binnen een maand na de kennisgeving van de verkiezing of de benoeming; anders worden deze als niet bestaande beschouwd.

Artikel 12

De leden van de Raad van het Nationaal Centrum voor de Magistratuur kunnen tijdens de duur van hun mandaat niet tot een ambt in de magistratuur worden benoemd.

Artikel 13

De leden van de Raad van het Nationaal Centrum voor de Magistratuur alsmede de personen die de vergaderingen bijwonen, zijn gebonden door het beroepsgeheim.

Article 8

Le Conseil du Centre national de la magistrature est présidé par le Ministre de la Justice et, en son absence, alternativement par l'un ou l'autre des vice-présidents.

Article 9

Le Conseil du Centre national de la magistrature se réunit tous les deux mois, sauf pendant les vacances judiciaires, sur convocation de son président, qui en fixe l'ordre du jour et dirige les travaux.

Il se réunit également si un tiers de ses membres ou les vice-présidents conjointement en font la demande écrite au président, en précisant l'objet de la réunion.

Le Conseil ne délibère valablement que si la moitié des membres au moins de chaque groupe linguistique est présente.

Les avis et décisions doivent être approuvés à la majorité des membres présents. En cas de parité de voix, la décision ou l'avis est considéré comme rejeté.

Dans l'intervalle entre deux réunions du Conseil, la gestion journalière est assurée par les vice-présidents assistés par un secrétaire permanent désigné par le Conseil.

Article 10

Le siège du Centre national de la magistrature est établi à Bruxelles.

Article 11

Les membres du Conseil du Centre national de la magistrature prêtent entre les mains du Roi le serment prescrit par le décret du 20 juillet 1831.

La prestation de serment doit avoir lieu dans le mois de la notification de l'élection ou de la nomination, à défaut de quoi celle-ci est réputée non avenue.

Article 12

Les membres du Conseil du Centre national de la magistrature ne peuvent faire l'objet d'une nomination dans la magistrature pendant la durée de leur mandat.

Article 13

Les membres du Conseil du Centre national de la magistrature ainsi que les personnes qui assistent aux délibérations sont tenus au secret professionnel.

Artikel 14

De werkwijze van de Raad van het Nationaal Centrum voor de Magistratuur evenals de organisatie van het vast secretariaat worden vastgesteld in een door de Raad aan te nemen reglement.

Artikel 15

Het Nationaal Centrum voor de Magistratuur organiseert jaarlijks, beurtelings in het Frans en in het Nederlands, te Brussel of elders in het land, een reeks van bijscholingscursussen ten behoeve van de magistraten.

Die cursussen kunnen door alle magistraten worden gevolgd, ongeacht het taalstelsel waartoe zij behoren.

De reeks loopt over een maand. Op het einde ervan wordt een getuigschrift afgegeven aan degenen die werkelijk en op actieve wijze de cursussen hebben gevolgd.

Artikel 16

De benodigde kredieten voor de werking van het Nationaal Centrum voor de Magistratuur worden uitgetrokken op de begroting van het Ministerie van Justitie.

HOOFDSTUK II. — *Toelating tot de magistratuur en benoemingsprocedure*

Artikel 17

Niemand kan tot een gerechtelijk ambt worden toegelaten indien hij, naast de leeftijds- en bekwaamheidsvoorwaarden bepaald in deze titel, niet voldoet aan de volgende voorwaarden :

1° gedurende vijf jaar het beroep van advocaat hebben uitgeoefend of, overeenkomstig de bepalingen van de wet van 8 april 1971, gedurende drie jaar een gerechtelijke stage hebben doorlopen;

2° in het bezit zijn van het bekwaamheidsgetuigschrift voor de magistratuur.

Artikel 18

Het bekwaamheidsgetuigschrift voor de magistratuur impliceert dat drie getuigschriften, namelijk de getuigschriften A, B en C, werden behaald.

Elk getuigschrift heeft betrekking op 60 uren theoretisch en praktisch onderricht evenals op een schriftelijk examen waaruit blijkt dat de materie gekend is.

Het Nationaal Centrum voor de Magistratuur bepaalt het programma en de organisatie van de cursussen, de plaats waar zij gegeven worden, alsmede de regels die gelden voor het examen.

Article 14

Les modalités de fonctionnement du Conseil du Centre national de la magistrature ainsi que l'organisation du secrétariat permanent font l'objet d'un règlement adopté par le Conseil.

Article 15

Le Centre national de la magistrature organise chaque année, alternativement en français et en néerlandais, soit à Bruxelles, soit en province, une session de formation complémentaire destinée aux magistrats.

Ces sessions sont accessibles à tous les magistrats, quel que soit le rôle linguistique auquel ils appartiennent.

Les sessions ont une durée d'un mois. A l'issue de celles-ci un certificat de formation complémentaire est délivré à celui qui justifie une participation effective et active aux sessions.

Article 16

Les crédits nécessaires au fonctionnement du Centre national de la magistrature sont inscrits au budget du Ministère de la Justice.

CHAPITRE II. — *De l'accession à la magistrature et de la procédure de nomination*

Article 17

Nul ne peut accéder à une fonction judiciaire s'il ne satisfait, outre les conditions d'âge et de qualification prévues au présent titre, aux conditions suivantes :

1° avoir exercé pendant cinq années la fonction d'avocat ou avoir été pendant trois ans stagiaire judiciaire conformément aux dispositions de la loi du 8 avril 1971;

2° être titulaire du certificat d'aptitude à la magistrature.

Article 18

Le certificat d'aptitude à la magistrature suppose l'obtention des trois certificats dénommés certificats A, B et C.

Chaque certificat suppose un enseignement de 60 heures de cours théoriques et pratiques ainsi qu'une épreuve écrite attestant la connaissance de la matière.

Le Centre national de la magistrature détermine les programmes des cours, leur organisation, le lieu des sessions, ainsi que les modalités des épreuves.

Het draagt aan de Minister van Justitie de personen voor die met de verschillende cursussen worden belast; dezen worden voor een vernieuwbare periode van ten hoogste drie jaar benoemd.

Artikel 19

§ 1. Alvorens tot een benoeming in de magistratuur over te gaan, wint de Minister van Justitie het advies in van een commissie van vijf leden samengesteld op de wijze bepaald in § 2.

§ 2. In het rechtsgebied van elk hof van beroep wordt een commissie ingesteld, bestaande uit vijf leden : vier magistraten en één advocaat die gedurende ten minste vijftien jaar hun ambt uitoefenen in het rechtsgebied van het hof van beroep waarin de benoeming moet geschieden.

De leden worden benoemd voor de duur van twee jaar; hun mandaat kan niet worden verlengd.

De leden van de commissies worden benoemd door de Minister van Justitie, op voordracht van de Franse of Nederlandse taalgroep van de Raad van het Nationaal Centrum voor de Magistratuur. Zij kiezen uit hun midden een voorzitter.

De Minister van Justitie kan, indien hij zulks in een bepaald geval nodig acht en overeenkomstig het bepaalde van deze paragraaf, een bijzondere commissie instellen belast met het onderzoek van de kandidaturen voor een of meer vacante ambten.

§ 3. De commissies kunnen alle inlichtingen inwinnen die zij met het oog op het uitbrengen van hun advies noodzakelijk achten. Zij moeten beschikken over het stageverslag of de stageverslagen van de kandidaten, wanneer de stage tijdens de laatste vijf jaren werd volbracht.

De commissies kunnen alle personen horen die hun een inzicht in de persoonlijkheid van de kandidaten kunnen verschaffen.

Bij het uitbrengen van hun advies over benoemingen, andere dan eerste benoemingen, houden de commissies in hun beoordeling er onder andere rekening mee of de kandidaat een of meer getuigschriften van bijscholing heeft behaald.

Artikel 20

De leden van de commissies belast met het uitbrengen van adviezen overeenkomstig het voorgaande artikel, moeten een volstreekte geheimhouding in acht nemen.

Elke overtreding van deze bepaling wordt bestraft met een vervallenverklaring van het recht om in een commissie zitting te hebben. Die vervallenverklaring wordt uitgesproken door de Minister van Justitie.

Il propose au Ministre de la Justice les personnes chargées d'assurer les différents enseignements; celles-ci sont nommées pour une durée ne dépassant pas trois ans, renouvelable.

Article 19

§ 1er. Avant de procéder à une nomination dans la magistrature, le Ministre de la Justice recueille l'avis d'une commission de cinq membres composée comme prévu au paragraphe 2.

§ 2. Dans chaque ressort de cour d'appel, il est constitué une commission composée de cinq membres : quatre magistrats et un avocat exerçant depuis quinze ans leur fonction dans le ressort de la cour d'appel où la nomination doit être effectuée.

Les membres sont nommés pour une durée de deux ans; leur mandat n'est pas renouvelable.

Les membres des commissions sont nommés par le Ministre de la Justice sur proposition du groupe linguistique français ou néerlandais du Conseil du Centre national de la magistrature. Ils désignent en leur sein un président.

Le Ministre de la Justice peut, s'il l'estime nécessaire, dans un cas déterminé, constituer, conformément aux dispositions du présent paragraphe, une commission spéciale chargée d'examiner les candidatures à une ou plusieurs fonctions vacantes.

§ 3. Pour l'établissement de leurs avis, les commissions peuvent recueillir tous les renseignements qu'elles jugent nécessaires. Elles devront disposer du ou des rapports de stage des candidats, lorsque le stage a été effectué dans les cinq dernières années.

Les commissions peuvent entendre toute personne susceptible de les éclairer sur la personnalité des candidats.

Dans l'établissement de leurs avis sur des nominations autres qu'une primo-nomination, les commissions retiendront, entre autres, comme élément d'appréciation le fait que le candidat a obtenu un ou plusieurs certificats de formation complémentaire.

Article 20

Les membres des commissions chargés d'émettre des avis en application de l'article précédent sont tenus à une confidentialité totale.

Toute contravention à la présente disposition est sanctionnée par une déchéance à pouvoir siéger dans une commission. Cette déchéance est prononcée par le Ministre de la Justice.

ART. 2

Artikel 1 van de wet van 8 april 1971 tot organisatie van een gerechtelijke stage wordt vervangen als volgt :

« De Minister van Justitie kan doctors of licentiaten in de rechten die ten minste 22 jaar en ten hoogste 30 jaar oud zijn, aanwijzen tot het ambt van gerechtelijk stagiair bij een parket van de rechtbank van eerste aanleg, bij een arbeidsauditoraat, bij een militair auditoraat of bij een rechtbank van eerste aanleg, een rechtbank van koophandel of een arbeidsrechtbank.

Die aanwijzing geldt voor één jaar; zij kan na advies van de stagemeeester(s), bedoeld in artikel *2bis*, tweemaal worden vernieuwd.

Vóór iedere eerste benoeming van een stagiair moet de Minister van Justitie het advies inwinnen van de Franse of de Nederlandse taalgroep van de Raad van het Nationaal Centrum voor de Magistratuur, al naar het geval. »

ART. 3

In dezelfde wet wordt een artikel *2bis* ingevoegd, luidende :

« De stage verloopt onder het gezag van een stagemeeester die wordt aangewezen, hetzij door de procureur des Konings, hetzij door de voorzitter van de rechtbank waar de stagiair is aangesteld.

In geval van verlenging van de stage moet de aanstelling van de stagiair worden gewijzigd.

Elk jaar stelt de stagemeeester in drievoud een verslag op over de activiteiten van de stagiair. Hij geeft er kennis van aan de stagiair die ermee instemt of, is dat niet het geval, er zijn opmerkingen in aanbrengt. Een exemplaar van dat verslag wordt overgezonden aan de procureur des Konings of aan de voorzitter van de rechtbank waar de stagiair is aangesteld, alsmede aan de voorzitter van de Raad van het Nationaal Centrum voor de Magistratuur. »

ART. 4

In het Gerechtelijk Wetboek wordt een artikel *435bis* ingevoegd, luidende :

« Op het einde van elk stagejaar stelt de stagemeeester in drievoud een verslag op over de activiteiten van de stagiair. Hij geeft er kennis van aan de stagiair die ermee instemt of, is dat niet het geval, er zijn opmerkingen in aanbrengt. Een exemplaar van dat verslag wordt overgezonden aan de stafhouder, evenals aan de voorzitter van de Raad van het Nationaal Centrum voor de Magistratuur. »

ART. 2

L'article 1er de la loi du 8 avril 1971 organisant un stage judiciaire est remplacé par la disposition suivante :

« Le Ministre de la Justice peut désigner à des fonctions de stagiaire judiciaire soit dans un parquet de première instance, dans un auditorat du travail, dans un auditorat militaire, soit auprès d'un tribunal de première instance, un tribunal de commerce ou un tribunal du travail des docteurs ou licenciés en droit âgés de 22 ans minimum et de 30 ans au plus.

Cette désignation est valable pour un an; elle est renouvelable deux fois, après avis du ou des maîtres de stage visés à l'article *2bis*.

Avant toute première désignation d'un stagiaire, le Ministre de la Justice doit recueillir l'avis, selon le cas, du groupe linguistique français ou néerlandais du Conseil du Centre nationale de la magistrature. »

ART. 3

Il est inséré dans la même loi un article *2bis* libellé comme suit :

« Le stage s'effectue sous l'autorité d'un maître de stage désigné soit par le procureur du Roi, soit par le président du tribunal de la juridiction auprès de laquelle le stagiaire est affecté.

En cas de renouvellement du stage, l'affectation est obligatoirement modifiée.

Chaque année, le maître de stage établit en trois exemplaires un rapport sur les activités du stagiaire. Il le communique à l'intéressé qui l'approuve ou, en cas de désaccord, y consigne ses observations. Un exemplaire de ce rapport est transmis soit au procureur du Roi, soit au président de la juridiction auprès de laquelle le stagiaire est affecté, ainsi qu'au président du Conseil du Centre national de la magistrature. »

ART. 4

Il est inséré dans le Code judiciaire un article *435bis* libellé comme suit :

« Au terme de chaque année de stage, le maître de stage établit en trois exemplaires un rapport sur les activités du stagiaire. Il le communique à ce dernier qui l'approuve ou, en cas de désaccord, y consigne ses observations. Un exemplaire de ce rapport est transmis au bâtonnier, ainsi qu'au président du Conseil du Centre national de la magistrature. »

E. CEREXHE.

H. WECKX.